

Het Beleg van Oostende

De historische aanloop naar het beleg en overgave van de stad Oostende duurt ongeveer een halve eeuw, vanaf 1560, kort na het vertrek van Philips II naar Spanje.

De regering van de Nederlanden, de XVII Provinciën, wordt aan Margaretha van Parma, landvoogdes overgedragen.

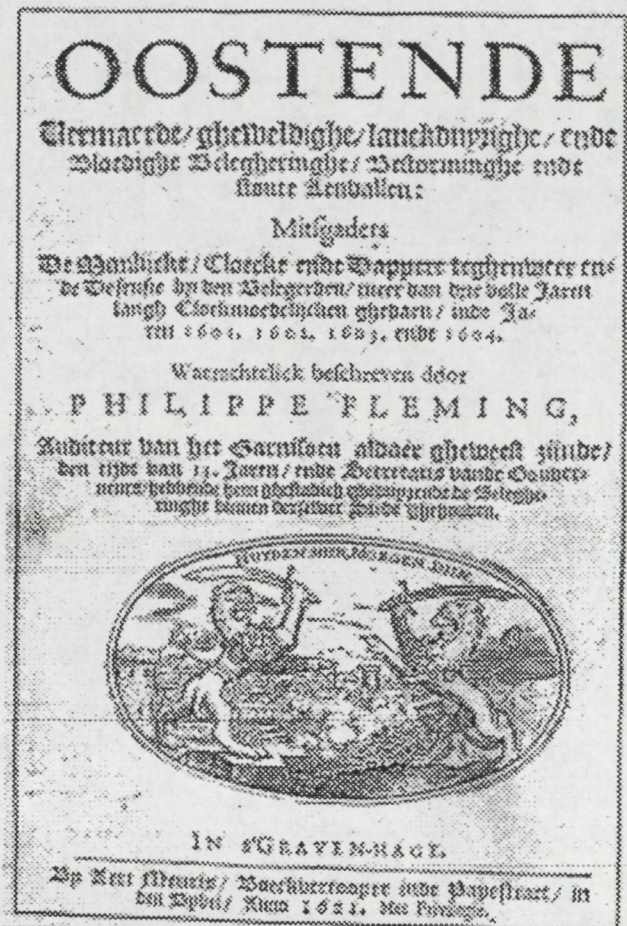
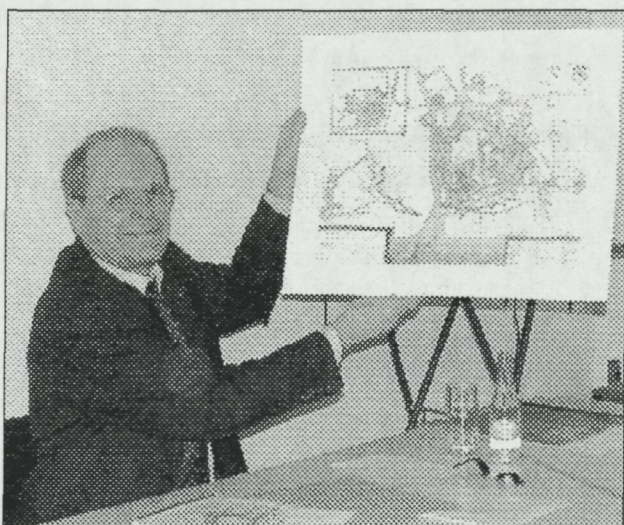
Met Philips II kwamen de moeilijkheden rond de Nederlanden pas goed opzetten.

Al vlug werd het duidelijk, de dag van de troonsafstand van zijn vader, wanneer zijn zoon op zijn beurt het volk moest toespreken, na de afscheidsrede van Keizer Karel, dat hij zijn toespraak tot de Staten-Generaal niet in de landstaal kon houden en GRANVELLE met de taak belaste.

Hij was immers opgevoed aan het Spaanse hof, in het Spaans en kende de taal van de Nederlanden niet. Hij was voor de Nederlanden een vreemdeling.

De periode van Philips regering was van bij de aanvang gekenmerkt door spanningen van politieke aard. Er waren meningsverschillen op religieus vlak, zelfs in het katholieke kamp, en dan de nationalistische tendensen van hen die weigerden bestuurd te worden door een vreemde vorst.

Het vertrek van Philips II en zijn troepen (de tercios) bracht geen soelaas.

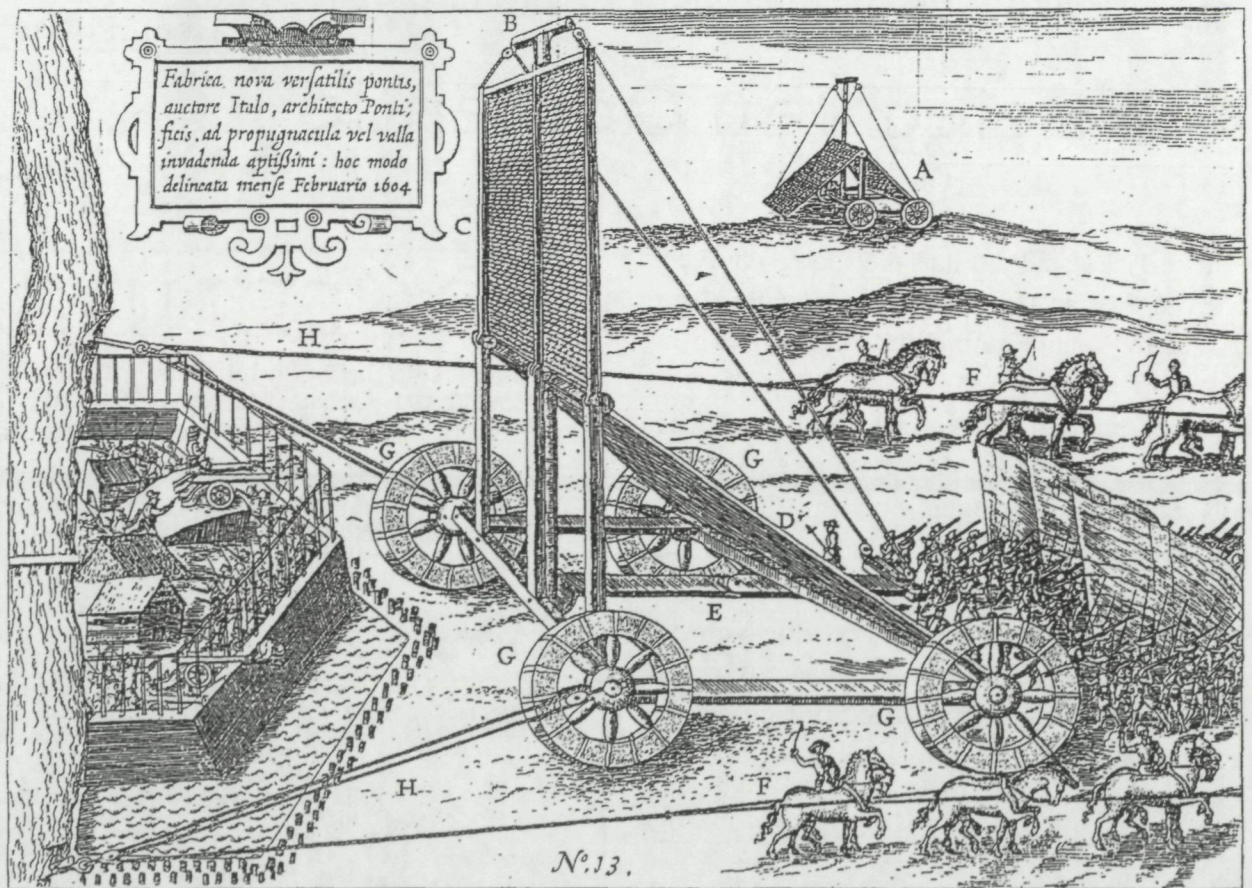

Leden van de oude adel als Oranje, Egmont, Hoorn, Montigny, waren meer geliefd dan Granvelle (raadgever van de koning en later eerste minister van Margaretha van Parma, nadien primaat kardinaal van Mechelen) die de richtlijnen van Madrid strikt opvolgde.

Een volgende feit dat aan de politieke horizon verscheen was de opkomst en de opmars van de Reformatie, door de Calvinisten en met de vlucht uit Frankrijk noordwaarts, van de Franse Hugenoten.

Zijn vader Keizer Karel had daarentegen reeds heel strenge maatregelen getroffen om die nieuwe pest in te dijken, namelijk de PLAKKATEN.

Philips zou, nog meer dan zijn vader, de repressie handhaven.

De opstand van 1566, de Beeldenstorm, zal een zeer harde repressie tot gevolg hebben.

Helaas zal er veel meer gebeuren dan een louter opvolging van vader op zoon.

Het Europa van Erasmus, zal plaatsruimen voor dat van Calvijn en Ignatius van Loyola.

Philips was er van overtuigd dat hij de ketterij, die zich in onze contreien kwam nestelen, moest bestrijden en dit ten allen prijze.

Hij beschouwde die ketterij niet alleen als een rebellie tegen God maar ook als een staatsbedreiging.

De missie van de edelen onder leiding van Egmont naar Spanje om de afschaffing van de plakaten te bepleiten, kwam van een kale reis terug.

Daarentegen had Margaretha van Parma er wel begrip voor.

Het kwam tot een confrontatie, nadat de lagere adelstand van het Eedverbond op 5.4.1565 tevergeefs bij de landvoogdes op de beleidswijziging inzake godsdienst had aangedrongen.

Het was ter gelegenheid van de aanbieding van dat smeekschrift dat ze de geuzennaam kregen.

Berlaymont sprak de bekende zin uit "Mais Madame ce ne sont que des gueux".

De Calvinisten kwamen naar buiten en in augustus 1566 gebeurde het onvermijdelijke: de Beeldenstorm.

Margaretha kwam nog tot een vergelijk met Egmont en Hoorn, op voorwaarde dat de hagenpreken zouden ophouden, maar alles kwam te laat en de repressie kon beginnen.

Het bewind van Alva duurde 6 jaren, maar Alva zal voor Nederlanden eeuwig in het geheugen geprent blijven.

De raad van beroerte (bloedraad) deed duizenden mensen terechtstellen, de vlucht uit Vlaanderen was op gang gebracht.

Egmont en Hoorn moesten het ontgelden. Ze werden op de grote markt van Brussel terechtgesteld.

De nieuwe belastingen, de 10e en 20 penning, een eenmalige belasting op kapitaal, werden nog aanvaard, maar een vaste jaarlijkse belasting op onroerende en roerende transacties was er teveel aan; dit betekende immers de dood van het economische leven.

In 1572 keerden de Watergeuzen het tij bij de verovering van Den Briel en Vlissingen, wat de eerste aanwijzing was dat de revolutie vaste voet kreeg in Holland en Zeeland.

Alva streed verder, maar bleef in de noordelijke provincies steken, en vroeg, moegestreden, de ontheffing van zijn opdracht. Het was voor hem voorbij.

Voor de opvolgers van Alva, REQUESENS en DON JUAN kwamen de milderende pogingen te laat. De afschaffing van de bloedraad, nadien de Pacificatie van Gent na de bloedige Spaanse Furie, verbreedde de kloof tussen Noord en Zuid steeds verder, met als resultaat de Unie van Utrecht die volgde op de Unie van Atrecht en daardoor de feitelijke scheiding tussen Noord en Zuid.

De periode van 1580 tot 1589 betekende een lang verhaal van onlusten, verscheuring, oorlogen, onderlinge twisten, maar ook van geduldige en handige herovering van zuidelijke provincies onder Farnese, onder andere Doornik in 1583, Ieper en Brugge in 1584 en na de moord op Willem de Zwijger door Balthasar Gerards in 1584, de inname van Brussel en in 1585 de val van Antwerpen. Verder is Farnese, door externe oorzaken, niet geraakt.

Oostende als geuzenstad bleef overeind.

In 1588 hield Farnese troepen klaar op de Vlaamse Kust voor eventuele steun aan de armada voor de verovering van Engeland en bood hij hulp aan Hendrik IV bij het ontzetten van Parijs.

(De protestantse Hendrik bekeerde zich om koning van Frankrijk te kunnen worden: "Paris vaut bien une messe")

Toen in 1598 de Aartshertogen de Nederlanden kregen, was er weer hoop. Sedert Karel V waren zij de eerste soevereinen die in de

Nederlanden zouden verblijven. Brussel werd hun residentie.

Toch bleef de strijd met de ketters uit het Noorden aanhouden.

Tenslotte leverden Spinola en Nassau een bitsig duel om de herovering van Oostende in 1604, het laatste bolwerk, en met de verovering van Sluis in augustus 1604 door Nassau lag de definitieve grens van het toekomstige Zeeuws-Vlaanderen vast.

DEPOT
Vanhoutte
DRANKENHANDEL

Oostendelaan, 272 Middelkerke
059/ 31.15.15

DRINK-SHOP

Aartshertoginnestraat, 51 Oostende
Tel 059/ 70.49.89

Oostendse Steenweg, 131 Brugge
Tel 050/ 32.22.25

Publiciteitstarieven

Gidsenblad

"Lange Nelle"

1/1 A4-blad = € 75

1/2 A4-blad = € 50

1/4 A4-blad = € 25